การศึกษาปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษา ระดับจังหวัดศรีสะเกษ

A Study of Important Factors Driving Innovation in Learning Management in the Educational Management Innovation Area at the Level of Sisaket Province

ปกรณ์ชัย สุพัฒน์[1] และมนัญญา นาคสิงห์ทอง[2]
Pakornchai Suphat[1] and Mananya Naksingthong[2]

[1]คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
[1]Faculty of Education, Sisaket Rajabhat University
[2]คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
[2]Faculty of Arts and Sciences Sisaket Rajabhat University
Email: Pakornchai.s@sskru.ac.th
Received: March 28, 2023; Revised May 29, 2023; Accepted: June 11, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ และ 3) แนวทางในการพัฒนาการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ ตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและครูประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปฏิบัติงาน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองของโรงเรียนที่ได้รับการนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 860 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 รองลงมาเป็นปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนปัจจัยด้านวัสดุสิ่งของและการเงินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษตัวแปรที่เป็นปัจจัยสำคัญ มีเพียง 3 ตัวแปรเท่านั้นที่มีอิทธิพลมากที่สุดและส่งผลต่อความสำเร็จ ได้แก่ ตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตัวแปรการทำงานเป็นทีม ตัวแปรวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้

สมการพยากรณ์

$\hat{Y} = 0.742 + 0.613X_6 + 0.575X_4 + 0.300X_7$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$Z_Y = 0.193Z_6 + 0.075Z_4 + 0.057Z_1$

3. แนวทางนโยบายเพื่อสนับสนุนปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารให้เกิดกลไกการจัดการทั้งระบบ แนวทางเชิงนโยบายได้แก่ ปัจจัยที่ 1 แนวทางการส่งเสริมเชิงนโยบายที่สนับสนุนปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารให้เกิดกลไก

การจัดการทั้งระบบ ปัจจัยที่ 2 แนวทางส่งเสริมเชิงนโยบายที่สนับสนุนปัจจัยการทำงานเป็นทีม การทำงานแบบมีส่วนร่วมทุกภาคีภายในภายนอก ปัจจัยที่ 3 แนวทางส่งเสริมเชิงนโยบายที่สนับสนุนปัจจัยด้านวัฒนธรรม และบรรยากาศในการทำงานอบรมเชิงปฏิบัติการประจำปี เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้และส่งเสริมการทำงานเชิงรุกขยายผลเครือข่ายแนวทางเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ ปัจจัยที่ 1 แนวทางการส่งเสริมเชิงปฏิบัติการที่สนับสนุนปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารควรส่งเสริมให้ความเน้นหนักใน ปัจจัยที่ 2 แนวทางการส่งเสริมเชิงปฏิบัติการ ในการทำงานเป็นทีมควรส่งเสริมให้ความเน้นหนักในปัจจัยที่ 3 แนวทางการส่งเสริมเชิงปฏิบัติการ ในด้านวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงานควรส่งเสริมให้ความเน้นหนัก

คำสำคัญ: ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ พื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study important factors driving innovation in learning management in the educational management innovation area at the level of Sisaket Province, 2) to study the relationship among factors affecting the driving of the innovation in learning management in the educational management innovation area at the level of Sisaket Province, and 3) to create guidelines for developing the driving of the innovation in learning management in the educational management innovation area at the level of Sisaket Province. The samples were administrators and teachers: school directors, school deputy directors, teachers who were the school committees, and guardians from the schools receiving innovation in learning management in Sisaket Province in a total of 860 people. They were selected by purposive sampling. The statistic used were a percentage questionnaire, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The research findings were as follows.

1. The important factor driving innovation in learning management in the educational management innovation area at the level of Sisaket Province with the highest mean score was the factor in cultures and working atmospheres with the mean score of 4.48, followed by the factor in teamwork with the mean score of 4.32. The factor in materials and finance had the lowest mean score.

2. According to the study of the relationship among the important factors driving the innovation in learning management in the educational management innovation area at the level of Sisaket Province, the findings showed that only three variables were the important factors influencing at the highest level and affecting the success. The three variables were administrators' leadership, teamwork, and cultures and atmospheres with the statistical significance at the level of .05. They could be used to form the prediction equations in the forms of the raw scores and the standard scores, respectively as follows:

the equation of the raw scores:

$\hat{Y} = 0.742 + 0.613X_6 + 0.575X_4 + 0.300X_7$

the equation of the standard scores:

$Z_{\hat{Y}} = 0.193Z_6 + 0.075Z_4 + 0.057Z_1$

3. The policy guidelines to support the administrators' leadership factor to create management mechanism in the whole policy guideline system consisted of three factors: the first factor including the guidelines for promoting policies supporting administrators' leadership to create management mechanism in the whole system, the second factor including the guidelines for promoting the factors supporting teamwork and participatory works for all inside and outside networks, and the third factor including the guidelines for promoting the factors in culture and atmosphere in working for the annual workshop to create learning organizational cultures, promote active working, and expand the network based on workshop performance: the first factor including the guidelines promoting workshops supporting the administrators' leadership should focus on the second factor, the second factor including the guidelines promoting workshops in teamwork should promote and focus on the third factor, and the third factor including the guideline promoting workshops in culture and atmosphere in working should be promoted and focused.

Keywords: Factors Driving Innovation, Learning Management, Educational Management Innovation Areas, Sisaket Province

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 สถานการณ์โลกมีความแตกต่างจากศตวรรษที่ 20 และ 19 ระบบการศึกษาต้องมีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง ในประเทศสหรัฐอเมริกาแนวคิดเรื่อง "ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21" ได้ถูกพัฒนาขึ้น โดยภาคส่วนที่เกิดจากวงการนอกการศึกษาประกอบด้วยบริษัทเอกชนชั้นนำขนาดใหญ่เช่นบริษัทแอปเปิ้ล บริษัทไมโครซอฟบริษัทวอล์ดิสนีย์องค์กรวิชาชีพระดับประเทศและสำนักงานด้านการศึกษาของรัฐรวมตัวและก่อตั้งเป็นเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) หรือเรียกย่อ ๆ ว่าเครือข่าย P21 หน่วยงานเหล่านี้มีความกังวลและเห็นความจำเป็นที่เยาวชนจะต้องมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 จึงได้พัฒนาวิสัยทัศน์และกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ขึ้นสามารถสรุปทักษะสำคัญอย่างย่อ ๆ ที่เด็กและเยาวชนควรมีได้ว่าทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมหรือ 3R และ 4C ซึ่งมีองค์ประกอบ 3R ได้แก่ Reading (การอ่าน) การเขียน (Writing) และคณิตศาสตร์ (Arithmetic) และ 4 C (Critical Thinking-การคิดวิเคราะห์ Communication-การสื่อสาร Collaboration-การร่วมมือ และ Creativity-ความคิดสร้างสรรค์รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพและทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยีและการบริหารจัดการด้านการศึกษาแบบใหม่ นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาอีกท่านหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ดังกล่าวให้กว้างขวางขึ้นคือเซอร์เคนโรบินสันนักการศึกษาระดับโลกโดยได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงแนวคิดการจัดการศึกษาระบบโรงงานมาเป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่างสร้างสรรค์และเข้ากับบริบทของโลกที่ได้เปลี่ยนแปลงไป

สำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นพื้นที่ทางการศึกษาที่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่สำหรับการทดลองนวัตกรรมการศึกษา โดยให้อำนาจแก่สถานศึกษาในการบริหารงานได้อย่างอิสระและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบท และความต้องการของชุมชน (Tan et al, 2021) เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยมีหน่วยงานส่วนกลางให้การสนับสนุนทั้งในด้านทรัพยากร

และกลไกการหนุนเสริม แก่โรงเรียนในพื้นที่อย่างเหมาะสมผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของพื้นที่โดยเน้นเป้าหมายที่มุ่งให้ผู้เรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสมสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่ มีการเรียนรู้และขยายผลของนวัตกรรมที่ได้จากพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไปสู่การจัดการศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ และมุ่งการทำงานเพื่อคิดค้นและขยายผลนวัตกรรมการศึกษา (วิวัฒน์ มีสุวรรณ, 2563) สร้างคุณภาพการศึกษาและส่งผลต่อผู้เรียน โดยปรับเปลี่ยนการสอนด้วยนวัตกรรมการศึกษาและพัฒนาบุคคลปรับเปลี่ยนรูปแบบงาน บูรณาการการทำงานของหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ และเพิ่มอำนาจตัดสินใจในพื้นที่ เพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ได้ร่วมออกแบบและสร้างพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ทั้งนี้ด้วย พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรม พ.ศ. 2562 ที่ประกาศเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2562 มีการเขียนรับรองการขับเคลื่อนการทำงานและให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานแบบใหม่โดยให้อำนาจแก่คณะกรรมการไว้ 3 ระดับ ได้แก่ 1) คณะกรรมการนโยบายในการตัดสินใจระดับประเทศปลดล็อคกฎระเบียบใหญ่ ๆ ทำงานข้ามส่วนระหว่างหน่วยงานและอื่น ๆ 2) คณะกรรมการขับเคลื่อน เป็นตัวแทนของคนในพื้นที่ในการตัดสินใจ คิดวิธีการทำงานสร้างการมีส่วนร่วมและการรับรู้คนในพื้นที่ 3) โรงเรียนนำร่องตัดสินใจระดับโรงเรียนเพิ่มอิสระเรื่องวิชาการบริหาร

ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์นวัตกรรมการศึกษา พบว่า มีอยู่หลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยจึงได้ทำการทำการคัดเลือกปัจจัยเพื่อนำมาศึกษาในครั้งนี้ โดยได้ทำการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อความเหมาะสมของชื่อปัจจัยหรือตัวแปรและจัดกลุ่มปัจจัยต่าง ๆ ให้เหมาะสม ซึ่งได้ปัจจัยที่ศึกษาทั้งหมด ดังนี้ 1) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ด้านคุณลักษณะของบุคลากร 3) ด้านวัสดุสิ่งของและการเงิน 4) ด้านการทำงานเป็นทีม 5) ด้านวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน 6) ด้านการพัฒนาบุคลากรตามนวัตกรรมการเรียนรู้ 7) ด้านความสำเร็จในการขับเคลื่อนตามนวัตกรรมการเรียนรู้ นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้การบริหารงานบรรลุผลสำเร็จตามต้องการและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผู้บริหารที่มีคุณลักษณะทางด้านความสามารถทางสติปัญญาเป็นผู้มีประสิทธิภาพ มีความรู้ มีความรับผิดชอบ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น จนได้รับการยอมรับและยกย่องจากสังคมให้เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีความเป็นผู้นำนอกจากนี้การปฏิบัติตนของผู้บริหารยังส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน รวมทั้งขวัญและกำลังใจของครูจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาที่กว้างไกล หากผู้บริหารมีคุณลักษณะและความ สามารถที่เหมาะสมก็จะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้ร่วมงานในองค์กรตลอดจนชุมชนและท้องถิ่น

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ

2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ

3. เสนอแนวทางในการพัฒนาการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารครู และผู้มีส่วนได้เสียในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปฏิบัติงาน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองของโรงเรียน ที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 50 โรงเรียน และใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้จังหวัดศรีสะเกษ

2. ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปฏิบัติงาน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ของโรงเรียนที่ได้รับการ นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้จังหวัดศรีสะเกษโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่าง ได้แก่ การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงเพื่อให้ครอบคุลมบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในทุกระดับของโรงเรียนนำร่องจำนวน 860 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามได้พัฒนามาจากการศึกษาเอกสารและวิเคราะห์หลักการ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศมาวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ความต้องการของท้องถิ่นโรงเรียนนำร่อง รุ่นที่ 1 ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลในเอกสาร ได้แก่ การสังเคราะห์ตัวแปรจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสังเคราะห์ตัวแปรมาพัฒนา และพัฒนาและสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามดังกล่าวนำมาเก็บข้อมูลกับตัวอย่างในการศึกษาวิจัย จำนวน 860 คน โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการ จัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะพื้นฐานทั่วไป

ตอนที่ 2 ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและแนวทางส่งเสริมการทำงานการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข จากนั้นดำเนินการทำหนังสือขออนุญาตถึงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบและพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และตรวจแก้สำนวนภาษา ผู้วิจัยคำนวณหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปนำไปเป็นข้อคำถาม ซึ่งพบว่าแบบสอบถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า .05 ขึ้นไป ซึ่งถือว่านำไปใช้ได้ทุกข้อ ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) ที่ไม่ใช่ตัวอย่างจำนวน 30 คนแล้วนำมาวิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research)

1. ศึกษาเอกสารและวิเคราะห์ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดนโยบายและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แนวคิดด้านความสำเร็จ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาการขับเคลื่อนนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ความต้องการของท้องถิ่นโรงเรียนนำร่อง รุ่นที่ 1 ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

2. วิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลในเอกสาร แก่ การสังเคราะห์ตัวแปรจากตารางสังเคราะห์ โดยหาความถี่มากที่สุด มากำหนดเป็นตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งการกำหนดและสังเคราะห์ตัวแปรภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัย ที่ เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศที่นำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานการขับเคลื่อนนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ความต้องการของท้องถิ่นโรงเรียนนำร่อง รุ่นที่ 1 ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

3. นำตัวแปรที่สังเคราะห์ได้ภายใต้แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดนโยบาย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แนวคิดด้านความสำเร็จ จากการสังเคราะห์ตัวแปรมาพัฒนาและสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยอยู่ภายใต้กรอบของการนิยามศัพท์เฉพาะและกฎเกณฑ์เฉพาะของแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น

สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. แสดงข้อมูลลักษณะพื้นฐานทั่วไปของประชากรที่ศึกษา เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการแจกแจงตัวแปร แสดงดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลลักษณะพื้นฐานทั่วไปของประชากรที่ศึกษา

ข้อมูลพื้นฐานข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ		จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
เพศ	ชาย	180	21.7
	หญิง	680	78.3
	รวม	860	78.3
อายุ	ไม่เกิน 31 ปี	18	2.1
	ระหว่าง 31–40 ปี	244	28.3
	ระหว่าง 41–50 ปี	341	39.8
	ระหว่าง 51–60 ปี	239	27.7
	60 ปี ขึ้นไป	18	2.1
	รวม	860	100
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	0	0
	ปริญญาโท	620	72.3
	ปริญญาเอก	240	27.7
	รวม	860	100

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลลักษณะพื้นฐานทั่วไปของประชากรที่ศึกษา (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ		จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
ตำแหน่งอาจารย์	ข้าราชการ	579	67.4
	พนักงานราชการ	41	4.9
	ลูกจ้างประจำ	6	0.7
	อื่น ๆ	234	26.9
	รวม	860	100
มีประสบการณ์ร่วมนวัตกรรมของโรงเรียน	0 -10 ปี	860	100
	รวม	**860**	**100**

จากตารางที่ 1 แสดงข้อมูลลักษณะพื้นฐานทั่วไปของประชากรที่ศึกษาพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 78.3 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 21.7 เป็นเพศชาย ด้านของอายุส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41–50 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.8 ด้านระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาโทมากที่สุดร้อยละ 72.3 ด้านตำแหน่ง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ 568 คน คิดเป็นร้อยละ 67.4 ด้านประสบการณ์มีประสบการณ์ร่วมนวัตกรรมของโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 100

2. ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 2 ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ

ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จด้านต่าง ๆ	จำนวน	$\bar{X}$	S
ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	860	4.32	.15
ด้านคุณลักษณะของบุคลากร	860	2.33	.51
ด้านวัสดุสิ่งของและการเงิน	860	1.87	.64
ด้านการทำงานเป็นทีม	860	4.34	.27
ด้านวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน	860	4.48	.30
ด้านการพัฒนาบุคลากรตามนวัตกรรมการเรียนรู้	860	2.28	.58
ด้านความสำเร็จในการขับเคลื่อนตามนวัตกรรมการเรียนรู้	860	4.27	.34
รวม	**860**	**3.41**	**.39**

จากตารางพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยที่ 4.48 รองลงมาเป็นปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ย 4.32 ส่วนปัจจัยด้านวัสดุสิ่งของและการเงินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ

	be	S.E.	Beta	t	Sig	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	0.742	0.249		3.384	.001		
ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_1)	0.116	0.021	0.057	5.915**	0.000	0.517	1.936
ด้านคุณลักษณะของคลากร (X_2)	0.266	0.012	0.205	2.001	0.283	0.572	1.750
ด้านวัสดุสิ่งของและการเงิน (X_3)	0.392	0.012	0.112	3.612	0.181	0.507	1.974
ด้านการทำงานเป็นทีม (X_4)	0.575	0.023	0.075	2.827**	0.000	0.451	2.216
ด้านวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน (X_5)	0.736	0.02	0.035	2.458	0.542	0.486	2.058
ด้านการพัฒนาบุคลากรตามนวัตกรรมการเรียนรู้ (X_6)	0.613	0.020	0.193	1.353**	0.002	0.664	1.506
ด้านความสำเร็จในการขับเคลื่อนตามนวัตกรรมการเรียนรู้ (X_7)	0.300	0.017	0.115	2.744	0.054	0.589	1.697
R^2 = 0.536, Adj R^2 = 0.522; F = 23.210, Sig = 0.00							

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 **

จากตารางที่ 2 พบว่า มีค่า F เท่ากับ 23.210 และค่า Sig เท่ากับ .00 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งแสดงว่า ความแปรปรวนของข้อมูล มีความแปรปรวนเท่ากัน โดย ค่าความแปรปรวนของปัจจัยที่ส่งผลต่อในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ จะพิจารณาได้จากค่า Adjusted R แสดงว่า อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ มีค่าเท่ากับร้อยละ 52 และสามารถเขียนสมการทำนาย หรือสมการถดถอย ในรูปสมการพยากรณ์และคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์

$$\hat{Y} = 0.742 + 0.613X_6 + 0.575X_4 + 0.300X_7$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{\hat{Y}} = 0.193Z_6 + 0.075Z_4 + 0.057Z_1$$

4. ข้อเสนอแนะและแนวทางส่งเสริมการทำงานการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ

4.1 ข้อเสนอแนะแนวทางเชิงนโยบาย

ปัจจัยที่ 1 แนวทางการส่งเสริมเชิงนโยบายที่สนับสนุนปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารให้เกิดกลไกการจัดการทั้งระบบ

ปัจจัยที่ 2 แนวทางส่งเสริมเชิงนโยบายที่สนับสนุนปัจจัยการทำงานเป็นทีมการทำงานแบบมีส่วนร่วมทุกภาคีภายในภายนอก

ปัจจัยที่ 3 แนวทางส่งเสริมเชิงนโยบายที่สนับสนุนปัจจัยด้านวัฒนธรรม และบรรยากาศในการทำงาน อบรมเชิงปฏิบัติการประจำปี เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้และส่งเสริมการทำงานเชิงรุกขยายผลเครือข่าย

4.2 ข้อเสนอแนะแนวทางเชิงปฏิบัติการ

ปัจจัยที่ 1 แนวทางการส่งเสริมเชิงปฏิบัติการที่สนับสนุนปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารควรส่งเสริมให้ความเน้นหนักใน 7 ประเด็นประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการมุ่งความสัมพันธ์ ด้านการเป็น แรงบันดาลใจ ด้านการชื่นชมและยกย่อง ด้านการให้รางวัลตอบแทน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมอบหมายหน้าที่ให้ดำเนินการอย่างมีอิสระ

ปัจจัยที่ 2 แนวทางการส่งเสริมเชิงปฏิบัติการ ในการทำงานเป็นทีม ควรส่งเสริมให้ความเน้นหนักใน 5 ประเด็นประกอบด้วย ด้านการมีอุดมการณ์ที่แน่นอน ด้านการถือหลักความถูกต้อง ด้านการส่งเสริมให้ทุกคนมีความสำคัญเท่ากัน ด้านการเคารพในสิทธิและเสรีภาพ ด้านการมีส่วนร่วม

ปัจจัยที่ 3 แนวทางการส่งเสริมเชิงปฏิบัติการ ในด้านวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงานควรส่งเสริมให้ความเน้นหนักใน 5 ประเด็นประกอบด้วย ด้านวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรมลักษณะสร้างสรรค์ ด้านวัฒนธรรมองค์กรอัจฉริยะ ด้านวัฒนธรรมการเปลี่ยนแปลง ด้านวัฒนธรรมแห่งการตื่นรู้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษตัวแปรที่เป็นปัจจัยสำคัญ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพได้นั้น ครูจะมีบทบาทสำคัญในการวางแผนการขับเคลื่อนโดยเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ บทบาทในการผลิตสื่อการการสอนของครูเป็นภารกิจที่สำคัญ ผู้สอนจะต้องคิดค้นนำรูปแบบของสื่อหรือวิธีการใหม่ มาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งอาจดำเนินการด้วยการผลิตหรือจัดทำสื่อใหม่ ดัดแปลงปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้ดีขึ้น วรวิทย์ นิเทศศิลป์ (2557) ที่ได้กล่าวว่าการพัฒนาด้านประสิทธิภาพและคุณภาพของโรงเรียนในระดับต่าง ๆ จำเป็นต้องมีการประยุกต์ใช้สื่อเหมาะสมมาใช้ในการจัดการศึกษาเพราะแนวคิด เทคนิค วิธีการ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ถูกสร้างขึ้นมาใหม่ ๆ จะช่วยถ่ายทอดบรรลุเป้าหมายอย่างเที่ยงตรง รวดเร็ว มีคุณภาพดีขึ้น การนำสื่อมาใช้ต้องเป็นการทำให้สภาพการเรียนการสอนดีกว่าเดิม ซึ่งแต่ละชนิดจะมีประโยชน์มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้ถ่ายทอดเป็นสำคัญ ซึ่งจะต้องคำนึงถึงหลักการเรียนที่สัมพันธ์กับการใช้สื่อเพราะจะทำให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ ชลกร ตันประภัสร์, ธร สุนทรายุทธ และไพรัตน์ วงษ์นาม (2556) ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยคุณลักษณะบุคคล พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร คุณลักษณะขององค์กรความรู้ คุณลักษณะทางจิตวิทยา (ทัศนคติ และแรงจูงใจ) กับการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาแล้วปรากฏว่าตัวแปรปัจจัย คุณลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร คุณลักษณะองค์กรความรู้ ทัศนคติ แรงจูงใจ

เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ทั้งนี้พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร ทัศนคติและแรงจูงใจ มีอิทธิพลโดยตรงต่อการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนปัจจัยคุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะขององค์กรมีอิทธิพลทางอ้อมโดยผ่านตัวแปรความรู้ ทัศนคติและแรงจูงใจการศึกษา ทั้งโดยการเรียนในชั้นเรียน การฝึกอบรมหรือจากสื่ออื่น ๆ และมีโอกาสเข้ามาสัมผัสนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา อาจจะโดยการเห็นผู้อื่นใช้แล้วตนเองมีโอกาสได้ใช้เห็นว่าได้ผลดีจึงเป็นแรงจูงใจให้ยอมรับและตัดสินใจใช้และใช้ต่อไป

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษตัวแปรที่เป็นปัจจัยสำคัญ มีเพียง 3 ตัวแปรเท่านั้นที่มีอิทธิพลมากที่สุดและส่งผลต่อความสำเร็จ ได้แก่

2.1 ตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหาร (Leader) มีอิทธิพลมากที่สุดโดยมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จ โดยมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จ คือ 1) ความเน้นหนักในการปฏิบัติงาน 2) การมุ่งความสัมพันธ์ 3) การเป็นแรงบันดาลใจ 4) การชื่นชมและยกย่อง 5) การให้รางวัลตอบแทน 6) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 7) การมอบหมายหน้าที่ให้ดำเนินการอย่างมีอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับวราภรณ์ ช้างอยู่ (2557) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ด้านภาวะผู้นำแบบสั่งการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุน พบว่า ด้านภาวะผู้นำแบบสนับสนุนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำแบบสนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม พบว่าด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของณัฐธิดา สุระเสนา (2564) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ พบว่า ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสำเร็จ และมีความสอดคล้องกับการศึกษาของวราภรณ์ ช้างอยู่ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำแบบมุ่งผลสำเร็จ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ตัวแปรการทำงานเป็นทีม (Team) มีอิทธิพลมาก รองลงมาเป็นอันดับสอง โดยมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จประกอบด้วย 5 ตัวแปร คือ 1) มีอุดมการณ์ที่แน่นอน 2) ถือหลักความถูกต้อง 3) บุคคลมีความสำคัญเท่ากัน 4) เคารพในสิทธิและเสรีภาพ 5) การมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุนทร พลวงค์ (2551) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมว่า การทำงาน เป็นทีมให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้นต้องมีการแบ่งทั้งงานหน้าที่และความรับผิดชอบให้บุคลากรตามความรู้ความสามารถ รวมทั้งความถนัดของแต่ละบุคคล ผู้บริหารต้องตระหนักว่าบุคลากร มีความสามารถแตกต่างกัน ถนัดหรือเชี่ยวชาญคนละด้าน การประสานความร่วมมือร่วมใจการทุ่มเทกำลังความคิด และสติปัญญาย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จของงาน

2.3 ตัวแปรวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน (Culture) มีอิทธิพลมากรองลงมาเป็นอันดับสาม โดยมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จ ได้แก่ วัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ วัฒนธรรมองค์กรอัจฉริยะ วัฒนธรรมลักษณะสร้างสรรค์ วัฒนธรรมการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมแห่งการตื่นรู้ ซึ่งสอดคล้องกับวัลลภ บุตรเกตุ (2562) วัฒนธรรมองค์การ กับความสุขในการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า วัฒนธรรมองค์การ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้การยอมรับความเอื้ออาทร ความซื่อสัตย์สุจริต ความหลากหลายของบุคลากร เป้าประสงค์ขององค์กร การมอบอำนาจความเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรความไว้วางใจ ความมีคุณภาพการตัดสินใจ

3. แนวทางในการพัฒนาการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ

3.1 ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อสนับสนุนปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารให้เกิดกลไกการจัดการทั้งระบบ ปัจจัยการทำงานเป็นทีมการทำงานแบบมีส่วนร่วมทุกภาคีภายในภายนอก ปัจจัยด้านวัฒนธรรม และบรรยากาศในการทำงาน อบรมเชิงปฏิบัติการประจำปี เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้และส่งเสริมการทำงานเชิงรุก ขยายผลเครือข่ายสอดคล้องกิตติพร อาพา และคณะ (2563) ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาความเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่นพบว่า ภายในปี 2565 โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่นมีนวัตกรรมที่สร้างสรรค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะตามมาตรฐานสากล ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์และกลยุทธ์ได้ข้อกำหนดดังนี้วิสัยทัศน์คือ สร้างนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ พัฒนาความเป็นองค์กรนวัตกรรมอย่างยั่งยืน พันธกิจคือ 1) พัฒนาครูนวัตกรที่สามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมืออาชีพ โดยมุ่งเน้นกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 2) ส่งเสริมพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรม สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน 3) ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการเป็นนวัตกร สร้างนวัตกรรม และมีทักษะทางเทคโนโลยีขั้นสูงในการเรียนรู้ 4) ส่งเสริมภาคีเครือข่ายความร่วมมือให้มีการพัฒนาการจัดการศึกษาสู่ความเป็นองค์กรนวัตกรรมเป้าหมาย คือ พัฒนาสู่ความเป็นองค์กรนวัตกรรม พัฒนาผู้เรียนอย่างมืออาชีพ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานสากล โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาครู นวัตกรที่สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมืออาชีพ 2) เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการสถานศึกษาสู่ความเป็นองค์กรนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ 3) เพื่อให้สถานศึกษามีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนและสร้างนวัตกรอย่างรอบด้าน กลยุทธ์ คือ 1) ด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างในการใช้นวตักรรม รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษารู้จัก และนำนวัตกรรมไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านบรรยากาศนวัตกรรม ส่งเสริมสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาและการนำนวัตกรรมมาใช้อย่างรอบด้าน 3) ด้านนิสัยนวัตกรรม ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้ใช้นวัตกรรมได้อย่างมืออาชีพและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกิดความร่วมมือเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาในองค์กร 4) ด้านกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม พัฒนาศักยภาพบุคลากรและความเป็นเลิศทางวิชาการโดยใช้การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning และกระบวนการ PLC โดยอาศัยความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายบนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร 5) ด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม พัฒนากระบวนการบริหารด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 ข้อเสนอแนะแนวทางเชิงปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารควรส่งเสริมให้ความเน้นหนักใน 7 ประเด็นประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการมุ่งความสัมพันธ์ ด้านการเป็นแรงบันดาลใจ ด้านการชื่นชมและยกย่อง ด้านการให้รางวัลตอบแทน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมอบหมายหน้าที่ให้ดำเนินการอย่างมีอิสระควรส่งเสริมให้ความเน้นหนักใน 5 ประเด็นประกอบด้วย ด้านการมีอุดมการณ์ที่แน่นอน ด้านการถือหลักความถูกต้อง ด้านการส่งเสริมให้ทุกคนมีความสำคัญเท่ากัน ด้านการเคารพในสิทธิและเสรีภาพ ด้านการมีส่วนร่วม ในด้านวัฒนธรรม และบรรยากาศในการทำงานควรส่งเสริมให้ความเน้นหนักใน 5 ประเด็นประกอบด้วย ด้านวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรมลักษณะสร้างสรรค์ ด้านวัฒนธรรมองค์กรอัจฉริยะ ด้านวัฒนธรรมการเปลี่ยนแปลง ด้านวัฒนธรรมแห่งการตื่นรู้ พระครูกิตติญาณวิสิฐ และคณะ (2565) โดยกำหนดแนวทางการปฏิบัติทั้ง 6 ขั้น คือ (1) กำหนดนวัตกรรม (2) สร้างนวัตกรรมและพัฒนานวัตกรรม (3) การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการศึกษา (4) ขั้นตอนนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ (5) นำไปใช้ในสถานการณ์จริง และ (6) ประเมินผลการใช้นวัตกรรม 2) องค์ความรู้การพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา พบ Model : 6744-Model ปัจจัยแห่งความสำเร็จ 6 ประการ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย มี 7 กระบวนการ 3) การพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา พบว่าต้องอาศัยองค์ประกอบที่มุ่งเน้นการเพิ่มผลสัมฤทธิ์และการลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา ดังนั้นพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาวิถีพุทธ

จึงประกอบด้วย 1) กิจกรรมวิถีพุทธพอเพียงใช้น้ำอย่างคุ้มค่าและวิถีเกษตรยั่งยืน 2) กิจกรรมการเรียนรู้วิถีพุทธ 3) กิจกรรมเดินด้วยเท้า ก้าวไปในบุญ และ 4) กิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้วิถีพุทธ โดยการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการเชื่อมโยงองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษตัวแปรที่เป็นปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนปัจจัยด้านวัสดุสิ่งของและการเงิน นอกจากนี้ ยังเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย ปรับปรุง และวางแผนสำหรับการพัฒนานวัตกรรมพื้นที่การศึกษาเป็นการพัฒนาตนเองเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษาระดับจังหวัดศรีสะเกษ ตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตัวแปรการทำงานเป็นทีม ตัวแปรวัฒนธรรมและบรรยากาศในการทำงาน ดังนั้น จากผลการวิจัยจึงเป็นข้อมูลที่จะทำให้ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้กำหนดแนวทางพัฒนาตนเองให้เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยแต่ละปัจจัยเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น และองค์ประกอบ ตัวชี้วัด และเกณฑ์ที่เหมาะสม

2. ควรศึกษา ปัญหาและอุปสรรคในส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กิตติพร อาพา และคณะ. “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาความเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น,” **วารสารวิจัย มข. สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับบัณฑิตศึกษา).** 8, 3 (กันยายน-ธันวาคม 2563): 32-41.

ชลกร ตันประภัสร์, ธร สุนทรายุทธ และไพรัตน์ วงษ์นาม. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน,” **วารสารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา**. 7, 2 (เมษายน-กันยายน 2556): 42-55.

ณัฐธิดา สุระเสนา. **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2564.

พระครูกิตติญาณวิสิฐ และคณะ. “แนวทางการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา,” **วารสารศิลปะการจัดการ**. 6, 2 (เมษายน-มิถุนายน 2565): 747-763.

วิวัฒน์ มีสุวรรณ์. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านสื่อการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน เครือข่ายมหาวิทยาลัยนเรศวร,” **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.** 22, 1 (มกราคม-มีนาคม 2563): 220-236.

วัลลภ บุตรเกตุ. **วัฒนธรรมองค์การกับความสุขในการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2562.

วราภรณ์ ช้างอยู่. **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2557.

วรวิทย์ นิเทศศิลป์. **สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้.** ปทุมธานี: สกายบุ๊กส์, 2557.

สุนทร พลวงค์. **การพัฒนาการทำงานเป็นกลุ่มของบุคลากรในสังกัดกองการศึกษา เทศบาลตำบลท่าสะอาด อำเภอเชกา จังหวัดหนองคาย.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2551.

Tan, C.C. et al. “A Socio-Cognitive Structured Stimuli in Validating Students’ Organistic States Represented by Self-Efficacy and Psychological Engagement for Career Search Self-Efficacy,” **Review of International Geographical Education Online**. 11, 1 (May 2021): 2163-2174.